

Paweł Wilczyński

Możliwości współpracy wojskowej pomiędzy wirtualnymi państwami

Praca Magisterska na Wydziale Wojskowym Królewskiego Uniwersytetu Scholandzkiego, napisana pod kierunkiem Prof. dr Filipa von Schwaben, przedłożona dnia 27 października 2003.

1. Wstęp

Wojsko w państwie wirtualnym ma wiele swoich zadań i zastosowań. Jest przede wszystkim jednostką państwową odpowiedzialną za techniczną obronę państwa podczas ataku innego państwa, lub podczas ataków „zbrojnych” organizowanych przez pojedyncze osoby lub organizacje terrorystyczne. Oprócz obrony, jako człon państwa aktywnego na arenie międzynarodowej, gdy zajdzie taka atakuje wrogie państwo, ogniska zapalne organizacji terrorystycznych itp.

Poza tymi rodzajami aktywności w działalności państwa, armia tak jak w państwie realnym zaspokaja potrzeby obywateli państwa, którzy interesują się militarystką i pragną wstąpić do armii. Takie osoby często spełniają swoje marzenia z dzieciństwa, rozwijają swoje zainteresowania a także powiększają zasoby stron www wirtualnego państwa o fachowo prowadzone strony sił zbrojnych, ważnej dla symulacji realnego państwa dziedziny życia.

Można stwierdzić że armia wirtualna, spełniając wyżej zarysowane dwojakie zadanie, tym samym dzieli się na dwie podstawowe gałęzie: bierną i aktywną. Bierna zajmuje się kwestią stron www armii które mają na celu odstraszenie, a czasem i zastraszenie potencjalnych wrogów. Aktywna jest podstawową gałęzią. dzieli się na służby bezpieczeństwa, jednostki dowódcze oraz jednostki wykonawcze.

2. Współpraca polityczno-wojskowa. Pakty militarne.

Gdy stosunki dyplomatyczne pomiędzy dwoma państwami bardzo dobrze się układają, powstają pomysły, aby rozpocząć współpracę polityczną i/lub gospodarczą. Taka współpraca zapewnia obu (wszystkim) partnerom większą stabilizację zewnętrzną i większą swobodę oddziaływania na arenie wirtualnych, w oczywisty też sposób podnosi rangę obu (wszystkich) państw-sygnatariuszy oraz ich wspólny potencjał. Ministrowie spraw zagranicznych, ministrowie gospodarki z obu państw, ich zwierzchnicy i osoby zainteresowane dążą do podpisania pierwszego traktatu o współpracy. W takich traktatach najczęściej nie ma jeszcze wzmianki o armii. Powód jest oczywisty: nie można powierzać komuś tajemnic wojskowych, jeśli dane państwo w pełni nie sprawdzi się jako stabilny i spolegliwy partner we współpracy politycznej lub gospodarczej.

Najczęściej pierwsze paki wojskowe o współpracy podpisuje się, gdy stosunki polityczne są ustabilizowane od dłuższego czasu. Wtedy istnieje już niejaka gwarancja, że nie popełnia się błędów, który może kosztować całe państwo bardzo wiele. Założenia Paktu powstają we współpracy polityków (co chcemy?) i oficerów (co jesteśmy w stanie wzajemnie sobie zagwarantować?) obydwu państw. Robi się tak, aby uniknąć błędów zarówno typowo politycznych, jak i natury militarnej. Przypomnieć należy, że oficerowie nie biorą udziału w dyskusjach o współpracy politycznej oraz przy pisaniu pierwszego traktatu o takiej współpracy.

W Pakcie militarnym zapisuje się, jak przebiegać będzie współpraca wojskowa w określonym przedziale czasu. W postanowieniach Paktu najczęściej zawarte są stwierdzenia o przeprowadzaniu wspólnego szkolenia, rozmieszczaniu wspólnych lub komplementarnych wzajemnie baz wojskowych państw-sygnatariuszy na swoich terenach. Po upływie kilku miesięcy,

jeśli wszystko we wzajemnej współpracy układa się dobrze, może zostać sporządzony i podpisany kolejny Układ. Tym razem jednak rola polityków w jego tworzeniu zostaje ograniczona wyłącznie do ogólnych dyrektyw, ponieważ układ tego rodzaju dotyczy to już zadań ściśle tajnych: kwestii wywiadowczych, technicznych oraz strategicznych.

Podpisywane są zatem z reguły DWA Układy Dzięki pierwszemu paktowi można się upewnić o poważnych zamiarach partnera i jego spolegliwości, drugi jest faktycznym związaniem się obu (wszystkich) partnerów z konkretnymi sojuszniczymi zobowiązaniami, także na wypadek zbrojnego konfliktu ze stroną trzecią.

Do rozwiązania paktów i układów politycznych i/lub wojskowych, dochodzi, gdy pogarszają się stosunki dyplomatyczne, dochodzi do konfliktów słownych lub niezgodności interesów, np. gospodarczych lub geopolitycznych. W takiej sytuacji, gdy rozwiązany zostaje pakt o współpracy wojskowej i/lub politycznej, natychmiast muszą zareagować służby bezpieczeństwa i zablokować dostęp przedstawicielom partnera do informacji tajnych.. Nie może dojść do tego, że tajemnice państwa przeciekną do wiadomości publicznej, lub dostana się w ręce zwaśnionego państwa.

3. Współpraca szkoleniowa (wspólne szkolenie oficerów wirtualnych armii)

Każda armia ma swoje doświadczenia praktyczne jak i teoretyczne, wynikające z działania w określonych warunkach, posiadanie określonego potencjału technicznego i systemowego, istniejąca organizacja i struktura wewnętrzna jednostek. Doświadczenie to posiadają przeważnie konkretni oficerowie wojska i członkowie służb bezpieczeństwa. Wzajemna wymiana doświadczeń, myśli strategicznych, myśli technologicznych oraz systemów obrony i ataku pomiędzy dwoma zaprzyjaźnionymi państwami jest bardzo ważna, gdyż powoduje wzrost potencjału obronnego po obydwu stronach oraz wdrażanie dobrych rozwiązań, sprawdzonych już u partnera. Jej waga rośnie dodatkowo przede wszystkim wtedy, gdy któreś z państw współpracujących jest zagrożone atakiem, czy też zgoła jest w stanie wojny. Działająca współpraca pomaga w organizowaniu obrony, ataku, propagandy i chronieniu państwa od wewnątrz między innymi przed działaniami wywiadowczymi a zwłaszcza dywersyjnymi przeciwnika.

Do współpracy szkoleniowej można przystąpić dopiero, gdy stosunki pomiędzy państwami są bardzo dobre i stabilne od dłuższego czasu. Taka ostrożność jest konieczna, ponieważ gdyby te stosunki uległy popsuciu, tajemnice militarne państwa mogłyby dostać się w niepowołane ręce (np. wywiadów obcych państw) oraz zostać wykorzystane przez armię byłego sprzymierzeńca podczas ewentualnego konfliktu lub wojny.

- a. Omówienie celu szkolenia. Aby zacząć współpracę szkoleniową, konieczne jest omówienie szczegółów pomiędzy odpowiedzialnymi za szkolenie wojskowymi wyższych szczebli, jak również naukowcami i specjalistami od systemów informatycznych, wyznaczonymi do przeprowadzenia wspólnego szkolenia.
- b. Sporządzenie planu szkolenia. Oficerowie odpowiedzialni omawiają następnie przebieg całej procedury szkoleń, ich miejsca (na wwww), odpowiedzialnych organizatorów poszczególnych szkoleń i wreszcie ich terminy.
- b. Przygotowania szkolących. Po sporządzeniu szczegółowego planu, armie przygotowują się do przyjęcia na swoje tereny oficerów, którzy razem z lokalnymi wojskowymi wezmą udział we wspólnym szkoleniu. Szczególnie w tym czasie muszą przygotować się wojskowi, którzy zajmują się edukacyjną stroną szkolenia oraz oficerowie z państwa które szkolenie organizuje. Powinni oni być doskonale przygotowani do podzielenia się swoimi informacjami i mieć wybrane oraz przetestowane metody przekazu tych informacji.
- c. Przebieg szkolenia. Sam przebieg szkolenia zależy od szczegółowego planu, osób uczestniczących, użytych środków technicznych i może zostać opisany jedynie w konkretnym przypadku, przy znajomości wszystkich tych parametrów.

- d. Obserwacja szkolenia. Samo szkolenie jest obserwowane przez nie uczestniczącego w nim oficera, który potem sporządza raport. Potrzebny on będzie do wytknięcia ewentualnych błędów i niedoskonałości, a w konsekwencji poprawy poziomu następnych szkoleń.
- e. Podsumowanie szkolenia przez przedstawicieli obu stron, z wykorzystaniem raportu, jest koniecznym elementem każdego wspólnego szkolenia, z powodów omówionych powyżej.

Jeśli cała procedura szkolenia przebiegła pomyślnie i wszyscy są zadowoleni, oficerowie organizujący i przeprowadzający szkolenie mogą zostać nagrodzeni (odznaczeni) przez swoich dowódców.

4. Wymiana myśli technicznej (strony www, systemy zwalczania obcych prób ingerencji w strony)

Ważnym aspektem współpracy pomiędzy armiami jest wymiana sposobów obrony państwa od strony technicznej, oraz tworzenie wspólnych stron wojskowych i pomoc w rozbudowie indywidualnych stron armii jednemu państwu przez drugie. Osobami, które zajmują się stronami www od strony merytorycznej są oficerowie. To oni właśnie prowadzą szczegółowe rozmowy z państwem zaprzyjaźnionym na temat stworzenia wspólnej strony sojuszniczej oraz, jak mają wyglądać i co posiadać indywidualne strony wojskowe każdego z państw. Muszą robić to bardzo skrupulatnie i dokładnie. Nie może dojść do tego, że na stronach zaprzyjaźnionych państw przez niedopatrzenie lub zwykle niedbalstwo, niewiedzę lub pośpiech osób odpowiedzialnych, pojawi się sprzeczna zawartość.

Konsultacje pomiędzy współpracującymi armiami odbywają się za pomocą komunikatorów i wzajemnego przesyłania plików z informacjami.. Obydwie strony ustalają wspólnie bezpieczną drogę przekazu danych oraz medium dla rozmów i konferencji. Może nim być wspólny czat, wspólna (tajna) lista dyskusyjna, przesył danych za pomocą konferencji na jednym z komunikatorów przy zachowaniu ukrytych dla postronnych adresów i numerów rozmawiających. Kontakty za pomocą poczty elektronicznej (przez „e-mail”) są najmniej skuteczną, gdyż zagrożona obcą inwigilacją formą komunikacji w tym przypadku). ** Wspólna strona www** Paktu wojskowego musi być jak najlepsza technicznie i graficznie, stale też aktualizowana. Powinna ona pokazywać, że współpraca układa się bardzo dobrze, że armie zaprzyjaźnione są nią stale zainteresowane i rozwijają ją, że są one potęgą militarną (technologiczną). Tym samym strona spełnia także praktyczne zadanie: odstrasza potencjalnych wrogów (wrogie państwa, wewnętrznych rebeliantów itp.)

Wspólne środki ochrony. Samo odstraszenie wrogów poprzez pokazanie siły, często jednak nie wystarcza. Wielu rywali będzie próbowało mimo wszystko zaatakować państwo w ten czy inny sposób. Najczęściej ataki kierowane będą w strony www. Na ich więc ochronie koncentrują się webmasterzy i służby bezpieczeństwa obydwu państw. Wprowadzane są między innymi systemy monitorujące strony, które umożliwiają szybkie dotarcie do osoby, która zagraża bezpieczeństwu państwa. Te środki ochrony można wypracowywać i testować wspólnie. Jest to ważne zwłaszcza w przypadku państw mniejszych, nie dysponujących samodzielnie większym potencjałem informatycznym (odpowiednią liczbą osób znających się na systemach) – dla nich zespolenie wysiłków i podział zadań obronnych może być jedyną metodą na wykształcenie skutecznej ochrony własnych wirtualnych „granic”

5. Wspólne manewry wirtualne

Po udanych szkoleniach oficerów, armie zaprzyjaźnionych państw często decydują się na praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności zdobytej w trakcie ich trwania. Zdobyte umiejętności, które przydają się najbardziej podczas wspólnych manewrów, to umiejętność dobrego zorganizowania się oraz szybka i sprawna reakcja na wydarzenia, w których w których działania obydwu armii są podobne, lub takie same.

Opisane zostaną teraz przykładowe manewry.

- a. **Przygotowanie.** Tak samo jak w przypadku szkoleń, należy przygotować szczegółowy plan, w którym opisane jest, na terenie którego państwa będą przeprowadzone, kto je poprowadzi oraz jak będą wyglądać od strony technicznej. Przygotowania do manewrów prowadzi oficerowie, którzy konsultują się za pomocą komunikatorów. Oni między innymi ustalają jak będzie wyglądać strona www manewrów, oraz co się na niej będzie znajdowało. Uzgadniają również, techniczny wygląd manewrów, czyli np. gry on-line czy skrypty PHP, które pokazują cały przebieg manewrów (gdzie się aktualnie znajdują wojska itp.)
- b. **Przebieg.** Manewry trwają zwykle kilka dni. Ustaleni są dowódcy manewrów, którzy pochodzą z państw biorących w nich udział. To oni rozmieszczają wojska za pomocą skryptów PHP na mapach, organizują spotkania na czatach manewrowych oraz dowodzą wojskami podczas grania on-line. Doskonałą grą on-line do przeprowadzenia manewrów jest darmowa gra „Wolfenstein – Enemy Territory” w której są różne rodzaje wojsk oraz można komunikować się w niej za pomocą głosu. Jest to typowa gra FPP.
- c. **Podsumowanie.** Po odbytych manewrach uczestnicy powinni je wspólnie podsumować. Mogą to zrobić za pomocą raportów (pisanych przez obydwie strony oraz niezależnego obserwatora) a także (każdy uczestnik) poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej, które zebrane mogą dać pełny obraz odbioru manewrów. Wskazaną jest rzeczą zorganizowanie po manewrach także podsumowującej je konferencji z udziałem sztabowców i komenderujących obydwu stron. Podsumowanie służy, jak w wypadku szkoleń, wyeliminowaniu błędów i zastosowaniu nowych pomysłów w następnych manewrach.

Jeśli manewry przebiegają pomyślnie, to zwykle owocują one polepszonymi stosunkami militarnymi oraz w niektórych przypadkach polepszonymi stosunkami politycznymi.

6. Ewentualna pomoc militarna podczas wojny (jaka ma sens)

Fragment pracy utajniony na polecenie Ministerstwa Obrony Królestwa Scholandii)

Informacje służb bezpieczeństwa i wywiadów pomagają również atakować czule punkty wroga. W samych atakach, jeśli konflikt jest poważny i zachodzi taka konieczność, pomagają systemowcy lub osoby zatrudnione w armii, a potrafiące przeprowadzać ataki najpierw na strony www wrogiego państwa, a w ostateczności na komputery pojedynczych osób oraz na całe serwery.

Przeprowadzając jakikolwiek atak, osoby wykonujące go muszą zachować maximum ostrożności. Muszą znać normy prawne dotyczące Internetu w świecie realnym. Niestety, może się tak zdarzyć, że w obronie własnej i swojego systemu to prawo trzeba złamać. Wtedy, aby nie ryzykować, ataki przeprowadza się z miejsc neutralnych, np. z kawiarenek internetowych, aby mieć pewność, pozostania całkowicie anonimowym. Jeśli jest taka sposobność, atakuje się ze swojego komputera, lecz wtedy konieczne jest maskowanie adresu IP i innych danych komputera z którego się atakuje.

7. Zakończenie

W niniejszej pracy przedstawiłem schemat współpracy wojskowej pomiędzy dwoma państwami wirtualnymi. Udowodniłem, że współpraca wojskowa, jakkolwiek bardzo trudna i wymagająca jest jednak możliwa a czasem nawet potrzebna dla funkcjonowania internetowego państwa w wirtualnym świecie.

Skład i druk: Akademia Kadr Wojskowych 2017

Wyd. oryg.: Wydział Wojskowy KUS 2008